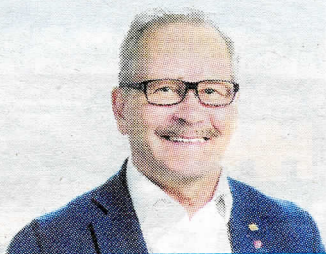

Lastensuojelun tilaan tarvitaan parannuksia

EDUSKUNNASTA

RAIMO PIIRAINEN

raimo.piirainen@eduskunta.fi

Lastensuojelun tilanne on noussut viime aikoina keskusteluun mediassa. Tilaston mukaan lastensuojelun tarve on edelleen kasvanut. Täytyy kiittää Kalevan päätoimittajaa Sanna Keskistä hänen nostettuaan asian esille merkittäväällä vaikutuskanavalla.

Meidät Oulun vaalipiirin kansanedustajat kutsuttiin viime syksynä tutustumaan lastensuojelun tilanteeseen Ojantakasen sijaishuoltoyksikköön Pulkilaan. Paikalla oli myös sosiaalityöntekijöitä, poliisin edustaja, opettaja, paikallisen yksikön edustajat sekä muita asiantuntijoita lastensuojelun sektorilta.

Saimme varsin pelkistetyn kuvan nuorten tilanteesta. Koulun käynti keskeytynyt, huumeiden käyttöä, rikollista toimintaa ynnä muuta. Miten arvellette tällaisen nuoren uskovan puhetta tai kehotuksia? Ei mitenkään. Heiltä ei saa ottaa pois puhelinta, jolla he pääsevät tilaamaan sijaiskotiin huumeita tai muita päihteitä. Heidät pitäisi saada palaamaan karkuteiltään maanittelemalla. Jotenkin tuntuu, että lapsille ja nuorille on annettu liian paljon valtaa. Poliisitkin ovat voimattomia. Vierailumme aikana saimme kuulla monen ammattiosaajan suusta lainsäädännön menneen metsään tietyiltä osin.

Laila pyritään turvaamaan lapsen tai nuoren etu, ensisijaisesti viranomaisten puolelta tuemalla perhettä ja vasta toissijaisessa tilanteessa tehdään huostaanottopäätös. Nämä nuoret ovat jo tuohon ikään tultuaan käyneet kovan koulun.

Heille ei ole missään elämäntilanteessa kerrottu tai opetettu rajoja tai ainakaan heitä ei ole saatu ymmärtämään niiden merkitystä. Rajoilla esimerkiksi määritellään, milloin mennään nukkumaan, noustaan ylös ja mennään kouluun, puhumattaakaan yhteisesti sovituista käyttäytymistavoista.

Lasten ottaminen pois perheestä ja sijoittaminen tehdään nuoren parhaaksi. Mutta jos ei erityiskoulutuksen saaneella sijaiskodin henkilökunnalla ole keinoja puuttua nuorten tilanteeseen, on heidänkin osaltaan peli menetetty. Lainsäädäntöä on viety koko ajan huonompaan suuntaan tai sitten tulkitsijoiden oma ajatus ohjaa tulkintaa. En ole lastensuojelulain asiantuntija, mutta jotenkin tuntuu kun kuuntelee sijaishuoltoyksikön työntekijöitä, etteivät he pysty tekemään nuorten hyväksi riittävästi. Pelkkä ohjaus ei aina riitä, tarvitaan myös kurinpidollisia toimia, enkä tarkoita fyysisiä, esimerkiksi pelkästään talteenotto ja vapauden poisto tietyksi aikaa pitäisi olla mahdollista.

Koronan vaikutukset ovat lisänneet lastensuojelun tarvetta, mikä kertoo perheiden ongelmista hyvin paljon nykypäivänä.

Ennen kaikkea ihmettelen oikeusasiamiehen yksikön toimintaa ja kannanottoja lastensuojelun tilaan ja varsinkin nuorten sijaiskotien toimintaan. Ovatko he ryhtyneet tulkitsemaan lainsäädäntöä, mielestäni se kuuluu tuomioistuimelle.

Kirjoittaja on SDP:n kansanedustaja Kajaanista.